

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De gratia sermonis sapientiae, seu scientiae. Quæstio 177.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

tio sermonum est potior quam donum linguarum: ut patet per illud quod Apostolus dicit prima ad Corinthios decimo quarto, Maior est, qui propheta, quam qui loquitur linguis, nisi forte interpretetur. Postponitur autem interpretatio sermonum dono linguarum: quia etiam ad interpretandum diversa linguarum genera interpretatio sermonum extenditur.

QVÆST. CLXXVII.

De gratia sermonis, in duos articulos divisa.

D Hinc considerandum est de gratia gratis data, quae consistit in sermone, de qua dicit Apostolus ad Corinth. 12. Alij datur per spiritum sermo sapientiae, alij sermo scientiae.

¶ Et circa hoc quaeruntur duo.

¶ Primo, utrum in sermone consistat aliqua gratia gratis data?

¶ Secundo, quibus haec gratia competat.

ARTIC. I.

Utrum in sermone consistat aliqua gratia gratis data?

842

ea. 12. in princ. 10. 3.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod in sermone non consistat aliqua gratia gratis data. Gratia enim datur ad id quod excedit facultatem naturalem. Sed ex naturali ratione adiuventa est ars rhetorica per quam aliquis potest sic dicere, ut doceat, et loquatur, ut fleat: sicut Augustinus * dicit in quinta doctrina Christiana. Hoc autem pertinet ad gratiam sermonis. Ergo videtur, quod gratia sermonis non sit gratia gratis data.

¶ 2. Praeterea, Omnis gratia ad regnum Dei pertinet. Sed Apost. dicit 1. ad Cor. 4. Non in sermone est regnum Dei, sed in virtute. Ergo in sermone non consistit aliqua gratia gratis data.

¶ 3. Praeterea, Nulla gratia datur ex merito operum, si ex operibus iam non est gratia, ut dicitur ad Rom. 11. Sed sermo datur alicui ex merito. Dicit enim Greg. exponens illud Psal. 118. Ne auferas de ore meo

no verbum veritatis, quod verbum veritatis est quod omnipotens Deus facientibus tribuit, & non facientibus tollit. Ergo videtur quod donum sermonis non sit gratia gratis data.

¶ 4 Præterea, sicut necesse est, quod homo per sermonem pronunciet ea quæ pertinent ad donum sapientia: vel scientiæ; ita etiam ea quæ pertinent ad virtutem fidei. Ergo si ponitur sermo sapientiæ & sermo scientiæ gratia gratis data, pari ratione deberet poni sermo fidei inter gratias gratis datas.

SED in contrarium est, quod dicitur Eccles. 6. Lingua eucharis, id est, gratiosa, in bono homine abundabit. Sed bonitas hominis est ex gratia. Ergo etiam & gratiositas sermonis.

RESPONDEO dicendum, quod gratiæ gratis datae dantur ad utilitatem aliorum, ut supra dictum est *. Cognitio autem, quam aliquis à Deo accipit, in utilitatem alterius converti non posset, nisi mediante locutione. Et quia Spiritus sanctus non deficit in aliquo quod pertineat ad Ecclesiæ utilitatem, etiam providet membris Ecclesiæ in locutione, non solum ut aliquis sic loquatur, ut à diversis possit intelligi, quod pertinet ad donum linguarum; sed etiam quod efficaciter loquatur, quod pertinet ad gratiam sermonis. Et hoc tripliciter. Primo quidem, ad instruendum intellectum: quod fit dum aliquis sic loquitur, quod doceat. Secundo, ad movendum affectum, ut scilicet libenter audiat verbum Dei: quod fit dum aliquis sic loquitur, quod auditores delectet: quod non debet aliquis querere propter favorem suam; sed ut homines alliciantur ad audiendum verbum Dei. Tertio, ad hoc, quod aliquis amet ea quæ verbis significantur, & velit ea implere, quod fit dum aliquis sic loquitur, quod auditorem flectat. Ad quod quidem efficiendum Spiritus sanctus utitur lingua hominis, quasi quodam instrumento: ipse autem est qui perficit operationem interioris. Unde Gregorius dicit in hom. Pentecost. Nisi corda auditorum Spi-

1. 2. 7 111
2. 1. 6 4

ho 20 in
euang nō
multum
removē d
princ.

Spiritus sanctus repleat, ad aures corporis vox decentium in cassum sonat.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut miraculose Deus quandoque operatur quodam excellentiori modo, etiam ea quae natura potest operari; ita etiam Spiritus sanctus excellentius operatur per gratiam sermonis, id quod potest ars operari inferiori modo.

Ad secundum dicendum, quod Apostolus ubi loquitur de sermone qui innititur humanae eloquentiae absque virtute Spiritus sancti. Unde praemisit, Cognoscite non sermonem eorum qui inflati sunt; sed virtutem. Et de seipso praemisit supra, secundo, Sermo meus & praedicatio mea non fuit in persuasione humanae sapientiae verbis, sed in ostensione Spiritus & virtutis.

*in corpore
de art.*

Ad tertium dicendum, quod sicut dictum est, gratia sermonis datur alicui ad utilitatem aliorum. Unde quandoque subtrahitur propter auditoris culpam quandoque autem propter culpam ipsius loquentis. Bona autem opera utriusque non merentur dantur hanc gratiam; sed solum impediunt huius gratiae pedimenta. Nam etiam gratia gratum faciens subtrahitur propter culpam: non tamen eam meretur quis per bona opera, per quae tollitur tantum praesentis impedimentum.

Ibidem.

Ad quartum dicendum, quod sicut dictum est, gratia sermonis ordinatur ad utilitatem aliorum. Quod autem aliquis fidem suam alijs communit per sermonem scientiae suae sapientiae. Unde Augustinus dicit * decimo quarto de Trinitate, quod contra impios defendatur, & pijs opituletur, & contra impios appellare. Et ideo non oportuit, quod ponere sermonem fidei: sed sufficit ponere sermonem scientiae & sapientiae.

*et. i. a me.
so 3.*

*Utrum gratia sermonis, sapientia, & scientia perti-
neat etiam ad mulieres?*

843

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod gra-
tia sermonis sapientia & scientia pertineat etiã
ad mulieres. Ad huiusmodi enim gratiam pertinet do-
ctrina, sicut dictum * est. Sed docere competit mu-
lieri. Dicitur enim Proverb. 4. Vnigenitus fui coram
matre mea, & docebat me. Ergo hæc gratia compe-
tit mulieribus.

art. præc.

¶ 2 Præterea, Maior est gratia prophetia quam
gratia sermonis, sicut maior est contemplatio verita-
tis quam eius enuntiatio. Sed prophetia conceditur
mulieribus: sicut legitur Iudic. 4. de Delbora; & 4.
Reg. 22 de Oлда prophetissa vxore Sellum; & Act. 21.
de quatuor filiabus Philippi. Apostolus etiam dicit 1.
ad Corinth. 11. Omnis mulier orans aut prophetans,
&c. Ergo videtur quod multo magis gratia sermonis
competat mulieri.

¶ 3 Præterea, Primæ Petri quarto dicitur, Vnus-
quisque sicut accepit gratiam, in alterutrum illam ad-
ministrans. Sed quædam mulieres accipiunt gra-
tiam sapientia, & scientia: quam non possunt alijs
administrare, nisi per gratiam sermonis. Ergo gratia
sermonis competit mulieribus.

SED contra est, quod Apostolus dicit primæ ad
Corinthios decimo quarto, Mulieres in Ecclesijs
taceat. Et primæ ad Thimotheum secundo, Doce-
re mulieri non permitto. Hoc autem præcipue perti-
net ad gratiam sermonis. Ergo gratia sermonis non
compeit mulieribus.

RESPONDEO dicendum, quod sermone potest ali-
quis vti dupliciter. Vno modo priuatè, ad vnũ vel pau-
cos familiariter colloquendo: & quantum ad hoc, gra-
tia sermonis potest competere mulieribus. Alio modo
publicè alloquendo totam Ecclesiam: & hoc mulieri
non conceditur. Primo quidem & principaliter, pro-
pter conditionem seminei sexus, qui debet esse sub-
ditus

ditus viro, vt patet Genesis tertio. Docere autem & persuadere publicè in Ecclesia, non pertinet ad subditos, sed ad praelatos. Magis tamen viri subditi ex commissione possunt exequi: quia non habent huiusmodi subiectionem ex naturali sexu, sicut mulieres, sed ex aliquo accidentaliter superueniente. Secundo, ne animi hominum alliciantur ad libidinem. Dicitur enim Eccles. 9. Colloquium illius quasi ignis transibit, Tertio, quia vt communiter, mulieres non sunt in sapientia perfectæ, vt eis possit conuenienter publica doctrina committi.

Ad primum ergo dicendum, quod illa auctoritas loquitur de doctrina priuata, qua mater filium erudit.

Ad secundum dicendum, quod gratia prophetica attenditur secundum mentem illuminatam a Deo, et qua parte non est in hominibus sexuum differentia, secundum illud ad Coloss. 3. Inducentes nouum hominem, qui renouatur secundum imaginem eius qui creauit eum, vbi non est masculus neque femina. Sed per gratia sermonis pertinet ad instructionem hominum, inter quos differentia sexuum inuenitur: vnde non est similis ratio de vtroque.

Ad tertium dicendum, quod gratiam diuinam ceptam diuersimodè aliqui administrant, secundum diuersitatem conditionis ipsorum. Vnde multi habent gratiam sapientiæ aut scientiæ habeant, possunt administrare secundum priuatam doctrinam, et alii secundum publicam.

QVÆST. CLXXVIII.

De gratia miraculorum, in duos articulos diuisa.

Deinde considerandum est de gratia miraculorum.

- ¶ Et circa hoc quærentur duo.
- ¶ Primo, verum sit aliqua gratia gratis data facienda miracula?
- ¶ Secundo, quibus conueniat.